

28.02.2022

Asia/26

§ 168

Valtuutettu Katju Aron toivomusponsi työaikajousten laajempi hyödyntäminen ja omaan työaikaan vaikuttamisen mahdollisuuksien parantaminen Helsingin kaupungilla

HEL 2021-003066 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 3.3.2021 hyväksymän toivomusponnen (Katju Aro) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marianne Leskinen, neuvottelupäällikkö, puhelin: 09 310 34180
marianne.leskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aro Katju, toivomusponsi, Kvsto 3.3.2021 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 3.3.2021 Emma Karin aloitetta Helsingin kaupungista perheystävällinen työpaikka kaupunginvaltuusto hyväksyi Katju Aron ehdottaman toivomusponnen selvittää mahdollisuuksia kannustaa miehiä hyödyntämään aiempaa enemmän tarjolla olevia joustoja työ- ja perhe-elämän yhdistämiseksi. Samalla esitettiin, että kaupungin tulee selvittää mahdollisuuksia entisestään parantaa naisten mahdollisuuksia

28.02.2022

vaikuttaa omaan työaikaansa, erityisesti sosiaali- ja terveysalojen ammateissa.

Helsingin kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä kehittämistyötä työn ja muun elämän yhteensovittamiseksi ja kaupunki kehittää työn tekemisen tapoja tästä näkökulmasta edelleen. Lähtökohtana kaupungilla on erilaisten joustojen tarjoaminen ja niiden käytön mahdollistaminen. Teemaa käsitellään mm. kaupungin lähiesimiestyön ammattitutkinnon osana.

Työaikajoustoja tarjottaessa huomioidaan lainsäädännön sekä virka- ja työehtosopimusten asettamat reunaehdot. Samanlaiset tarpeet työaikajoustoihin voivat syntyä eri syistä, kuten pienten lasten vanhemmat ja omia iäkkäitä vanhempiaan hoitavat työntekijät.

Kaupungilla on tarjolla useita erilaisia keinoja sovittaa työelämää ja perhe-elämää yhteen. Näitä ovat esimerkiksi liukuva työaika, työaikajoustopot, yhteisöllinen työvuorosunnittelu ja osa-aikatyö. Joustopot erilaisista mahdollisuuksista on työntekijöille ja esihenkilöille tietoa saatavissa kaupungin sisäisessä intranetissä.

Keväällä 2021 on lisäksi laadittu kaupunkitasoiset ohjeet koskien joustotyöajasta sekä monipaikkaisesta työstä. Monipaikkaisen työn ohje kattaa muun muassa etätöyön. Molemmat järjestelyt tukevat osaltaan entisestään kaupungin työntekijöitä työelämän ja muun elämän yhdistämisessä. Toisaalta osa-aikatyön järjestäminen on joillain työvoimapuola-aloilla hankalaa, koska samalla tulee huolehtia palvelun tarjoamisesta laissa määritellyissä henkilöstömitoituspuitteissa. Kaupunki haluaa tukea osa-aikatyön järjestämismahdollisuuksia myös näillä aloilla ja selvittää erilaisia keinoja osa-aikatyön toimivaan toteutukseen.

Työaika-autonomia on käytössä laajalti asiantuntijatyössä, jossa hyödynnetään liukuvaa työaika. Sosiaali- ja terveystoimialalla on useita työyhteisöjä, joissa työvuorot suunnitellaan yhteisöllisesti. Yhteisöllisessä työvuorosunnittelussa työntekijä suunnittelee omat työvuoronsa yhteistyössä muiden työntekijöiden kanssa ja sen tavoitteena on lisätä työntekijöiden mahdollisuutta vaikuttaa omiin työvuoroihinsa sekä työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen. Työvuoroja suunnitellaan yhteisöllisesti mm. seniorikeskuksissa sekä Helsingin sairaalassa. Kokemukset ovat olleet hyviä ja niiden merkitys hyvinvoinnille on tunnistettu. Työyhteisöitä kannustetaan ja heille tarjotaan tukea yhteisöllisen työvuorosunnittelun käyttöönottamiseksi. Suuntana on, että työaika-autonomiaa edistetään myös tulevana vuosina niillä työpaikoilla, joilla se palvelutoiminnan luonteen kannalta on mahdollista.

Helsingin kaupungilla naisten osuus työelämän joustoja hyödyntäneistä on suurempi kuin miesten. Osittain tämä selittyy sillä, että naisten

osuus koko henkilöstöstä on kolme kertaa suurempi kuin miesten. Naisia on lukumääräisesti enemmän lasten ja läheisten hoitamiseen liittyviä vapaita käyttäneissä, mutta myös opintovapailta ja osa-aikaeläkkeellä. Pelkkien henkilöstöhallinnon tilastojen perusteella on mahdoton tarkastella sitä, kuinka suuri osa perhevapaisiin oikeutetuista naisista ja miehistä käyttää perhevapaita. Kelan laajempien tilastojen perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että tilanne on Helsingin henkilöstön osalta samankaltainen kuin Suomessa muutoin. Miesten perhevapaiden käytön yleisyydessä on kyse yhteiskunnallisesta ilmiöstä ja Helsinki työnantajana tukee osaltaan tätä kehitystä erilaisten perheiden tarpeet huomioiden. Helsinki työnantajana suhtautuu myönteisesti työn ja muun elämän yhteensovittamisen tarpeisiin.

Kaupunki viestii aktiivisesti henkilöstölle erilaisista keinoista yhteensovittaa työtä ja muuta elämää ja tukee työyhteisöjä löytämään niille soveltuvia, yksilöllisiä ratkaisuja sekä muuttuvan työelämän että muun elämän yhteensovittamiseen. Työn ja muun elämän yhteensovittamisen onnistumisen kannalta keskeisessä asemassa ovat lisäksi esihenkilöiden ja työyhteisöjen asenteet. Viime kädessä työntekijällä on päättäväältä siitä, hyödyntääkö hän, ja missä määrin, tarjolla olevia työaikajoustoja.

Työelämän joustoja on pidetty jatkuvasti esillä. Kaupungin tasa-arvosuunnitelmalla on mm. edistetty erilaisten joustojen käyttämistä erilaisin yksilön tilanteisiin sopivalla tavalla. Myös tulevassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa tulee olemaan toimenpiteitä työn ja muun elämän yhteensovittamiseksi.

Työyhteisöt luovat yhdessä kulttuurin ja käytännöt, jotka tukevat työn ja muun elämän yhteensovittamista. Tätä varten on luotu työyhteisöjen käyttöön tukiaineistoa mm. virtuaaliohjaaja Helvi jonka avulla voidaan käydä keskusteluja monimuotoisuudesta työpaikalla.

Helsingin kaupunki tavoittelee koko työuran kattavaa monimuotoista ja mm. sukupuolesta riippumatonta hyvää työn ja muun elämän yhteensovittamisen onnistumista.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

28.02.2022

Asia/26

Marianne Leskinen, neuvottelupäällikkö, puhelin: 09 310 34180
marianne.leskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aro Katju, toivomusponsi, Kvsto 3.3.2021 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto